

EUMODEX-2023

ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΛΗΜΥΡΕΣ ΣΤΗ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΥΡΑΡΧΟΥ ΒΑΣΙΛΗ Γ. ΜΠΙΚΑ*

Εισαγωγή

Το χρονικό διάστημα από 19-24 Νοεμβρίου 2023, έλαβε χώρα στο Βελιγράδι της Σερβίας, η Ευρωπαϊκή Άσκηση EUMODEX-2023¹, του 11^{ου} κύκλου με την συμμετοχή εμπειρογνομόνων (EU Civil Protection Teams) και Τεχνικών Ομάδων Υποστήριξης (Technical Assistance Support Teams), του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας.

Η Ελλάδα συμμετείχε σε αυτή με έναν εκπρόσωπο από την Πολεμική Αεροπορία, τον Επισμηναγό Νικόλαο Παπαδέλη του ΓΕΑ/Α1/2 και τον συντάκτη του άρθρου, αμφότεροι με την ιδιότητα του εμπειρογνώμονα του Μηχανισμού Επεμβάσεων Πολιτικής Προστασίας της Ε.Ε.

Η Άσκηση EUMODEX-2023, στηριζόμενη σε πραγματικά γεγονότα, διοργανώθηκε από την MSB (Swedish Civil Contingencies Agency), την Ιταλική Πολιτική Προστασία και τη Σερβική Κυβέρνηση/Sector Emergency Management (S.E.M.), στο Βελιγράδι, με αντικείμενο τις πλημμύρες που έπληξαν την Σερβία το 2014, αφήνοντας πίσω της μεγάλες υλικές ζημιές και ανθρώπινες απώλειες.

Στην Άσκηση συμμετείχαν συνολικά περί τα 70 άτομα με τους εκπαιδευόμενους να χωρίζονται σε τρεις ομάδες: ALPHA, BRAVO και CHARLIE, αποτελούμενες από 11 εμπειρογνώμονες η κάθε μία (συμπεριλαμβανομένων ενός συνδέσμου από το E.R.C.C. και ενός United Nations Disaster Assessment and Coordination (UNDAC) member), δύο (2) Trainers στην κάθε ομάδα, τους διαχειριστές (Excon) και τους παρατηρητές της Άσκησης. Όλες οι ομάδες, είχαν τον ίδιο αριθμό και τις ίδιες πηγές συνεντεύξεων και φυσικά τον ίδιο στόχο και αντικείμενο Άσκησης.

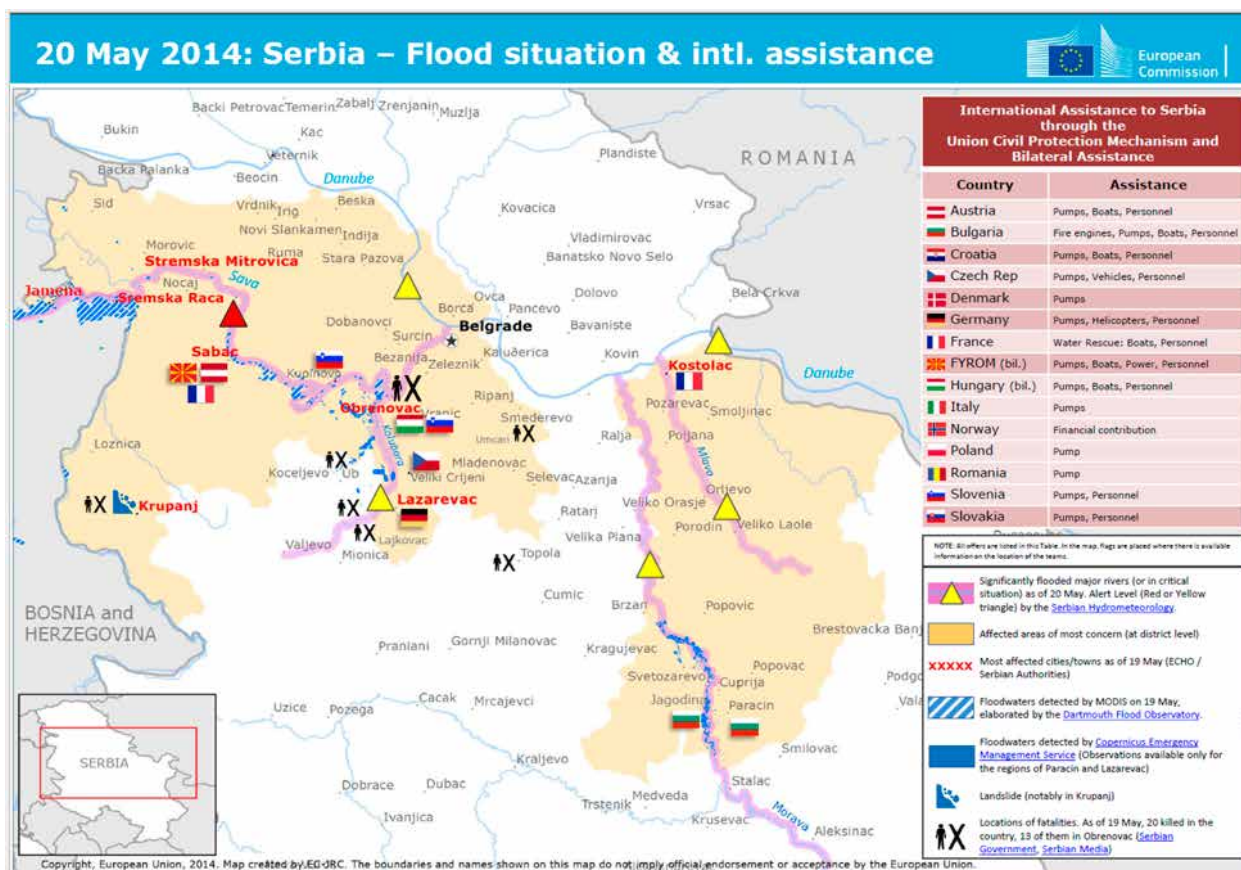
Οι καταστροφικές πλημμύρες της Σερβίας του 2014²

Οι έντονες βροχοπτώσεις, που ξεκίνησαν στις 13 Μαΐου 2014, προκάλεσαν τις χειρότερες πλημμύρες στα Βαλκάνια τα τελευταία 120 χρόνια. Σε ορισμένες περιοχές, η ίδια ποσότητα βροχόπτωσης που αναμενόταν σε χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών, σημειώθηκε σε λίγες μόνο ημέρες. Οι έντονες βροχοπτώσεις οδήγησαν σε πλημμύρες ευρείας κλίμακας, σε αρκετούς ποταμούς σε μεγάλα τμήματα της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και της Σερβίας και σε μικρότερο βαθμό στην Κροατία. Η περιοχή που επλήγη περισσότερο από την υπερχειλίση του ποταμού Σάβα και των παραπόταμών του ήταν οι Obrenovac, Lazarevac, Kostolac, Šabac, Sremska Mitrovica, Krupanj, Sremska Raca, Jamena, Šid and Adaševci.

1 Στις ασκήσεις τύπου EUMODEX-2023 (Ασκήσεις πεδίου και επί χάρτου) οι εμπειρογνώμονες που συμμετέχουν, τεστάρουν και τεστάρονται στις διαδικασίες του συντονισμού, της διαλειτουργικότητας, της αυτάρκειας, των τυποποιημένων επιχειρησιακών διαδικασιών, της ασφάλειας και προστασίας, της υποβολής εκθέσεων και επικοινωνίας με το ERCC με την παράλληλη συμμετοχή ομάδων υποστήριξης Technical Assistance Support Team (T.A.S.T.)

2 Ήταν η χειρότερη πλημμύρα που είχε πλήξει ποτέ την Σερβία καθώς η βροχή σε 48 ώρες υπολογίστηκε στα 140 με 160 λίτρα ανά τετραγωνικό μέτρο, ποσότητα που αντιστοιχεί στο μέσο όρο τεσσάρων (4) μηνών βροχόπτωσης στη Σερβία, αφήνοντας πίσω της 50 νεκρούς και μεγάλης έκτασης καταστροφές. Όλο το δυτικό κομμάτι της Χώρας καταστράφηκε και μαζί του 4.500 χιλιόμετρα του οδικού δικτύου, 120 γέφυρες, πενήντα με ογδόντα στρέμματα καλλιεργήσιμης γης και ζώα σε κτηνοτροφικές μονάδες. Σοβαρές ζημιές υπέστη το δίκτυο ηλεκτροδότησης και οι τηλεπικοινωνίες, ενώ παρατηρήθηκαν κατολισθήσεις που προκάλεσαν καταστροφές σε οικίες και σε κρίσιμες υποδομές. Σύμφωνα με δηλώσεις του πρωθυπουργού Αλεξάνταρ Βούτσιτς, στη διάρκεια της παρουσίασης του Εθνικού Προγράμματος Διαχείρισης των κινδύνων φυσικών καταστροφών, οι ζημιές από τις καταστροφικές πλημμύρες του 2014 ανήλθαν σε 1,7 δισεκατομμύρια ευρώ.

Ο Χάρτης πλημμυρών και η ανταπόκριση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού- Πληγί_ERCC

Το Τμήμα Εκτάκτων Καταστάσεων του Υπουργείου Εσωτερικών, (σε αυτό υπάγεται η Πολιτική Προστασία στην Σερβία), χρησιμοποίησε όλους τους διαθέσιμους πόρους για την προστασία και τη διάσωση του πληθυσμού. Συνολικά 31.879 πολίτες απομακρύνθηκαν από 140 κέντρα και συγκεκριμένα 47 στο Βελιγράδι και 93 σε άλλες περιοχές της Χώρας.

ραγδαίας αύξησης της στάθμης των ποταμών, η Σερβία κήρυξε κατάσταση έκτακτης ανάγκης για ολόκληρη την επικράτεια της Χώρας στις 15 Μαΐου 2014. Η κατάσταση αυτή ίσχυσε μέχρι τις 23 Μαΐου, οπότε και ανακλήθηκε, εκτός από δύο πόλεις και 17 δήμους. Σύμφωνα με τον Πρωθυπουργό της Σερβίας, σχεδόν 35.000 πολίτες χρειάστηκε να εκκενώσουν τις περιοχές όπου βρίσκονταν, περισσότεροι από 6.000 τραυματίστηκαν και τουλάχιστον 50 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους λόγω των πλημμυρών.

Ως αποτέλεσμα των υπερβολικών βροχοπτώσεων και της

Πηγή Fortunegreece.com_Φωτογραφία του Dado Ruvic

Η ανταπόκριση σε Modules

μυρών. Περισσότερα από 2.600 κτίρια πλημμύρισαν και πολλά νοικοκυριά έμειναν χωρίς ρεύμα και νερό. Η πλημμύρα είχε δευτερογενώς ως αποτέλεσμα, μεγάλο αριθμό νεκρών ζώων εκτροφής σε πλημμυρισμένες περιοχές. Ακολούθησε η απομάκρυνση εκατοντάδων τόνων νεκρών ζώων, στην προσπάθεια απολύμανσης και εξάπλωσης μολυσματικών ασθενειών.

Στις 15 Μαΐου 2014, το Υπουργείο Εσωτερικών της Σερβίας ζήτησε διεθνή βοήθεια από το Μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας της Ένωσης μέσω του E.R.C.C. Το αρχικό αίτημα περιλάμβανε μονάδες άντλησης νερού υψηλής χωρητικότητας, ελικόπτερα διάσωσης, σκάφη διάσωσης, εμπειρογνώμονες πλημμυρών, ειδικούς συντονισμού, εμπειρογνώμονες TAST. Το αίτημα αυξήθηκε τις αμέσως επόμενες ημέρες με αιτήματα για πρόσθετες αντλίες, μονάδες καθαρισμού νερού και άλλη βοήθεια σε είδος.

Η προσφερόμενη βοήθεια, είχε ως ακολούθως:

- Η Αυστρία προσέφερε 1 μονάδα άντλησης υψηλής χωρητικότητας (High Pumping Module), 4 σκάφη αλουμινίου με εξωλέμβια κινητήρα.
- Η Βουλγαρία προσέφερε 2 πυροσβεστικά οχήματα, 1 πυροσβεστικό όχημα αποστράγγισης, 11 αντλίες και 2 μηχανοκίνητα σκάφη.
- Η Γερμανία προσέφερε μονάδα άντλησης νερού υψηλής χωρητικότητας με 10 άτομα, ελικόπτερα.
- Η Τσεχική Δημοκρατία προσέφερε 1 αντλία υψηλής χωρητικότητας, 2 φορτηγά, 1 ρυμουλκούμενο, 1 ρυμουλκούμενο καυσίμων, 1 ρυμουλκούμενο με σκάφος.
- Η Γαλλία πρόσφερε υδάτινο τμήμα διάσωσης αποτελούμενο από 10 σκάφη αλουμινίου με 40 άτομα.
- Η Σλοβενία προσέφερε 2 μονάδες άντλησης υψηλής χωρητικότητας με 2 μονάδες των 18 ατόμων.
- Η Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας προσέφερε διμερώς 15 άτομα προσωπικό διάσωσης, 4 βάρκες, 15 ηλεκτροκίνητα αδρανή, 23 αντλίες μικρής χωρητικότητας, 2 αντλίες υψηλής χωρητικότητας.
- Η Ουγγαρία προσέφερε διμερώς 5 λέμβους διάσωσης και 1 ελικόπτερο διάσωσης.
- Η Νορβηγία και το Λουξεμβούργο προσέφεραν οικονομική στήριξη.

Μετά από αίτημα του Υπουργείου Εσωτερικών, μια ομάδα EU Civil Protection Team EUCPT, αναπτύχθηκε στις 17 Μαΐου 2014 στο Βελιγράδι με κύριο καθήκον την υποστήριξη και τον συντονισμό της εισερχόμενης βοήθειας από τα συμμετέχοντα κράτη του Μηχανισμού. Η EUCPT βρισκόταν στον Τομέα Διαχείρισης Έκτακτης Ανάγκης του Υπουργείου Εσωτερικών της Δημοκρατίας της Σερβίας που εδρεύει στο Βελιγράδι.

Η Μελέτη Αξιολόγησης του 2019 (Peer Review 2019)

Συνήθως μετά από μια φυσική καταστροφή, ακολουθεί μελέτη αξιολόγησης του μηχανισμού ανταπόκρισης προς βελτίωση και πραγματοποίηση των απαραίτητων αλλαγών, σε Εθνικό επίπεδο.

Η Peer Review 2019 για λογαριασμό της Δημοκρατίας της Σερβίας πραγματοποιήθηκε το Μάιο του 2019, μετά από μια περίοδο σημαντικής αλλαγής στο σύστημα δι-

PEER REVIEW 2019

αχείρισης κινδύνου καταστροφών (Disaster Response Management-DRM) της Χώρας. Η αξιολόγηση αντιπροσώπευε μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για να επανεξεταστεί τι λειτουργεί καλά (με τη μορφή καλών πρακτικών), ποιες βελτιώσεις επιδέχεται το DRM και εστίαζε στον προσδιορισμό των ελλειμμάτων και στην καταγραφή συμβουλών για περαιτέρω ανάπτυξή του, ενόψει επερχόμενων πλημμυρών.

Κατά τη διάρκεια της 10ήμερης αποστολής στη Σερβία, η ομάδα αξιολόγησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης πραγματοποίησε συνεντεύξεις με πολλούς διαφορετικούς οργανισμούς, κυβερνητικούς φορείς και αρχές, ΜΚΟ και ακαδημαϊκό κόσμο. Η ομάδα είχε πρόσβαση σε έγγραφα σχετικά με τις εκτιμήσεις κινδύνου και τη διαχείριση καταστροφών σε ολόκληρη τη Δημοκρατία της Σερβίας, συμπεριλαμβανομένης της πρόσφατα θεσπισμένης νομοθεσίας.

Η Peer Review είναι ένα εργαλείο διακυβέρνησης μέσω του οποίου οι επιδόσεις στη διαχείριση κινδύνων καταστροφών (DRM) και στην πολιτική προστασία της εξεταζόμενης Χώρας εξετάζονται σε ισότιμη βάση από εμπειρογνώμονες Χωρών που συμμετέχουν στον Μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας της Ένωσης (UCPM). Η διαδικασία βασίζεται στην ανταλλαγή εμπειριών και καταλήγει σε μη δεσμευτικές συστάσεις για βελτιώσεις πολιτικής στο DRM και στην Πολιτική Προστασία.

Η διαδικασία αξιολόγησης παρέχει έναν αποτελεσματικό τρόπο:

1. διευκόλυνσης της ανταλλαγής καλών πρακτικών
2. ενίσχυσης της αμοιβαίας μάθησης και της κοινής κατανόησης

Πλημμύρες Σερβίας - Μάιος 2014-Πηγή_EU Final Report 29.6.2014

3. παροχής αξιόπιστων και εφαρμόσιμων συστάσεων. Σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ για την Πολιτική Προστασία, οι αξιολογήσεις αυτού του είδους, μπορούν να συμβάλουν τόσο στην πολιτική πρόληψη όσο και στην πολιτική ετοιμότητας και προετοιμασίας, καλύπτοντας έτσι ολόκληρο τον κύκλο διαχείρισης κινδύνου των καταστροφών.

Το εύρος της αξιολόγησης ορίζεται από την ίδια τη Χώρα της οποίας το σύστημα εξετάζεται, με επιλογή είτε μιας «θεματικής» είτε μιας πιο «περιεκτικής» αξιολόγησης.

Αυτές οι αξιολογήσεις ενισχύουν τη συνεργασία μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών και συμβάλλουν σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για το Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών (D.R.M.) συνδέοντας δράσεις πρόληψης κινδύνου, ετοιμότητας και αντίδρασης. Κατά συνέπεια, η διαδικασία αξιολόγησης έχει τη δυνατότητα να προωθήσει τον ευρύτερο πολιτικό διάλογο στην Ευρώπη, να βελτιώσει τη συνοχή και να κατευθύνει την πρόοδο σε κρίσιμους τομείς για τη συνεργασία της Ε.Ε. στον τομέα της πολιτικής προστασίας και του DRM.

Μετά από δύο πιλοτικές αξιολογήσεις (Φινλανδία & Ηνωμένο Βασίλειο), πραγματοποιήθηκε ένας πρώτος γύρος αξιολογήσεων μεταξύ 2015 και 2016, που κάλυπτε τη Βουλγαρία, την Εσθονία, τη Γεωργία, τη Μάλτα, την Πολωνία και την περίπτωση της Τουρκίας. Η αξιολόγηση της Σερβίας αποτελεί μέρος του δεύτερου γύρου, ο οποίος καλύπτει επίσης την Αλγερία, την Κύπρο, τη Βόρεια Μακεδονία, την Πορτογαλία και την Τυνησία.

Η μετάβαση από την πραγματικότητα στην Άσκηση

Οι αποστολές του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού στις οποίες συμμετέχουν οι Experts του διακρίνονται σε:

- Response Mission (ανταπόκριση στη διάρκεια της καταστροφής)
- Scoring Mission (αποστολή ομάδας εργασίας για εξέταση βελτίωσης της ανταπόκρισης σε μελλοντικές καταστροφές, μέσω σύνταξης και κατάθεσης Τεχνικής Έκθεσης με πολύ συγκεκριμένες προτάσεις) και
- Advisory Mission (Υλοποίηση και εφαρμογή της Τεχνικής Έκθεσης της Scoring Mission)

Η συγκεκριμένη άσκηση εντάσσονταν στις Ασκήσεις τύπου Scoring Mission, και αποσκοπούσε στην/ον:

- Συνεργασία με τους τοπικούς, εθνικούς φορείς για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τα μέτρα πρό-

ληψης και ετοιμότητας Πολιτικής Προστασίας, που ελήφθησαν στις προηγούμενες του 2014 και 2019, τα μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων των πλημμυρών, τις συνέπειες στην κοινωνία, τα προβλήματα που αναδύθηκαν, την τρέχουσα κατάσταση και τις μελλοντικές απειλές από τις πλημμύρες στη Σερβία.

- Ανάγκη/εξέταση για το ενδεχόμενο μελλοντικής Συμβουλευτικής Αποστολής του EU.C.P. Mechanism (Advisory Mission). Στην περίπτωση που συνιστάται μια συμβουλευτική αποστολή, οι Experts οφείλουν να εντοπίσουν τους πιθανούς εμπλεκόμενους Φορείς και να τους καταγράψουν σε σχετική λίστα.
- Προσδιορισμό θεμάτων προτεραιότητας που πρέπει να εξεταστούν σε βάθος κατά την διάρκεια της Συμβουλευτικής Αποστολής.
- Προσδιορισμό του απαραίτητου χρόνου και των πόρων που απαιτούνται για τη Συμβουλευτική Αποστολή.

Οι ομάδες εργασίας της Άσκησης/Η σύνθεση της BRAVO

Το σύνολο των συμμετεχόντων στην EUMODEX 23, χωρίστηκε, πριν την άφιξή τους σε τρεις ομάδες με τις κωδικές ονομασίες ALPHA-BRAVO-CHARLIE με τον συντάκτη του παρόντος να ορίζεται στην ομάδα BRAVO ενώ ο έτερος Έλληνας, ήταν ο Team Leader της ομάδας CHARLIE. Η σύνθεση και οι ρόλοι της ομάδας BRAVO είχε ως ακολούθως:

- Toomas Kääparin (EE) – TL (Εσθονία)
- Markus Leimegger (IT) – DTL (Ιταλία)
- Franck Fiorelli (FR) – IM/OPS (Γαλλία)
- Annika Sällvik (SE) – Technical expert (Σουηδία)
- **Vasileios Bikas (GR) – Technical expert**
- Johanne La (FR) – ERCC LO (Γαλλία)
- Kristine Fedotova (LV) – UNDAC (Λετονία)
- Andrea Cencetti (IT) – TAST TL (Ιταλία)
- Alessandro Enrico Rivolta (IT) – TAST (Ιταλία)
- Paolo Cassanelli (IT) – TAST (Ιταλία)
- Luca Cavalletti (IT) – TAST (Ιταλία) ενώ η Βάση των επιχειρήσεων της, ήταν στο ξενοδοχείο διαμονής της.

Η ομάδα BRAVO

Από τις τρεις ομάδες, μόνο η CHARLIE είχε ως Κέντρο των Επιχειρήσεών τους ειδικά στεγασμένο χώρο (τέντες) σε περιφραγμένο χώρο πλησίον κλειστού γυμναστηρίου του Βελιγραδίου. Στην καθημερινότητα των εργασιών της Βάσης των Επιχειρήσεων, με την ιδιότητα του Expert,

ο συντάκτης είχε ως κύρια καθήκοντα: τη δευτερογενή επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων (Information Management) που προκύπταν τόσο από το εισερχόμενο υλικό από το Emergency Response Coordination Center (E.R.C.C.) όσο και από τις συνεντεύξεις, τη σύνταξη του Logbook, τη συνεισφορά στο ημερήσιο SitRep προς το E.R.C.C. και την ενεργό συμμετοχή στη σύνταξη της Τεχνικής Έκθεσης και του πλάνου των επερχόμενων δράσεων (Plan of Action).

Οι trainers (όρθιοι) επί τω έργω στην Βάση της ομάδας Bravo. Προσωπικό αρχείο.

Η ομάδα CHARLIE σε βιντεοκλήση με το E.R.C.C. Όρθιος διακρίνεται ο Team Leader της Νικόλαος Παπαδέλης.

Σε σχέση με τη σύνταξη της Τεχνικής Έκθεσης, μετά τον διαμερισμό των ρόλων εντός της ομάδας, στο συντάκτη ανατέθηκε η εξέταση των ακολούθων:

- Καταγραφή-λειτουργία & ανάπτυξη του θεσμού του εθελοντή στη Σερβία (βρίσκεται σε αρχικό στάδιο).
- Διερεύνηση των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης, Early Warning System (βρίσκεται σε πρωταρχικό στάδιο χωρίς απευθείας ενημέρωση των πολιτών που απειλούνται σύμφωνα με τα μοντέλα πρόβλεψης πλημμυρών)
- Δημιουργία και ανάπτυξη πριν των Standard Operation Procedures (S.O.P.). (βρίσκεται σε πρωταρχικό στάδιο). Κάθε ομάδα είχε «χρεωθεί» σε δύο Trainers που σε αντίθεση με τους Coaches ο ρόλος τους ήταν:
 - Να αφήνουν την κάθε ομάδα να κάνει λάθη.
 - Να μη διακόπτουν τη ροή των εργασιών, παρά μόνο εάν διαπιστώσουν κάποιο πολύ μεγάλο λάθος που θα μπορούσε να «εκτροχιάσει» το έργο ή/και τα χρονοδιαγράμμάτα της ομάδας.
 - Να λειτουργούν ως φαντάσματα (Ghosts- Μόνο βλέπω και ακούω, «απαγορεύεται» να μιλήσω).

Οι trainers ήταν εντός της Βάσης των Επιχειρήσεων από την έναρξη της «βάρδιας» στις 07.30 έως την λήξη, η οποία την παραμονή κατάθεσης της Τεχνικής Έκθεσης, ήταν κοντά στα μεσάνυχτα.

Επίσης ήταν παρόντες και στη διάρκεια των επισκέψεων/ συναντήσεων με τους φορείς, δίνοντας ένα σύντομο feedback (ανατροφοδότηση, άμα τη λήξη τους).

Η σύνταξη της Τεχνικής Έκθεσης

Για να γίνει εφικτή η σύνταξη της Τεχνικής Έκθεσης, από την SEM είχαν προκαθορίσει για όλες τις ομάδες, συνεντεύξεις με τους εμπλεκόμενους Φορείς της Σερβίας σχετικά με τις πλημμύρες. Αξίζει να τονιστεί ότι οι επικεφαλής των Φορέων που συναντούσε η κάθε ομάδα δεν ήταν ηθοποιοί – actors δηλαδή πρόσωπα που παρίσταναν τον εκπρόσωπο ενός Φορέα, αλλά ήταν οι ίδιοι οι εκπρόσωποι των Φορέων. Για παράδειγμα, όταν η συνάντηση αφορούσε στον Διοικητή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας του Βελιγραδίου, η συνάντηση και η συνέντευξη ήταν με τον πραγματικό Διοικητή, στο δικό του γραφείο στο κτίριο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας του Βελιγραδίου με ότι αυτό συνεπάγεται για την αμεσότητα και αποτύπωση της πραγματικής πληροφορίας, ώστε να αξιολογηθεί κατόπιν και να αποτυπωθεί στην Τεχνική Έκθεση. Μάλιστα, η συνέντευξη της ομάδας BRAVO με τον Διοικητή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας του Βελιγραδίου, διεκόπη απότομα λόγω επίσκεψης του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας της Σερβίας και η ομάδα έφυγε χωρίς να καταφέρει να συγκεντρώσει τις απαιτούμενες πληροφορίες και με έκδηλη την απορία: «Ήταν μέρος της Άσκησης ή όχι;».

Οι προγραμματισμένες συναντήσεις ήταν με τους ακόλουθους φορείς:

- SEM MoI International Cooperation
- SEM MoI Department for Logistics
- SEM MoI Department for Fire and Rescue Units
- SEM MoI Department for Civil Protection and Risk Management
- Belgrade Fire Brigade
- Obrenovac Municipality (Municipal Mayor's Office / Dike breach location / Local Fire and Rescue Unit)
- City of Belgrade – Mayor's Office
- EU Delegation
- Republic Hydromet Service -me
- Ministry for Public Investment
- Red Cross of Serbia
- Republic Water Directorate
- PWMC "Srbijavode"

Η ανακοίνωση του Φορέα που θα συναντούσε η κάθε ομάδα, γινόταν γνωστή από το E.R.C.C. μόλις την προηγούμενη ημέρα μέσω email. Ακολούθως, κάθε ομάδα προετοιμάζε τη συνάντηση ανάλογα με τις εμπειρίες των μελών της και ανάλογα με το επιχειρησιακό τους υπόβαθρο. Συμμετείχα στις συνεντεύξεις με τους Φορείς:

- a) Belgrade Fire Brigade (Πυροσβεστική Υπηρεσία Βελιγραδίου)

- b) Republic Hydromet Service (Εθνική Υδρολογική Υπηρεσία) και
 c) Republic Water Directorate (Εθνική Διεύθυνση Υδάτων), διευθύνοντας τις δύο πρώτες.

Το υλικό των συνεντεύξεων αποτέλεσε το πρωταρχικό υλικό, το οποίο κατόπιν δευτερογενούς επεξεργασίας (secondary data analysis), ήταν η βάση για τη σύνταξη της Τεχνικής Έκθεσης, η οποία παρουσιάστηκε και παραδόθηκε ιδιοχειρώς στον Mr Ivan Baras, Assistant Head of the SEM and Head of International Cooperation.

Στη διάρκεια της παρουσίασης στον Mr Baras, εκδηλώθηκε έντονο ενδιαφέρον για τα Early Warning Systems και δράττοντας της ευκαιρίας, του ανέπτυξα εν συντομία τη λειτουργία του 112 στην Ελλάδα και την τεράστια αποτελεσματικότητά του στη διάρκεια της πρωτοφανούς σε μέγεθος προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών και τουριστών, (20.000 συνολικά), στη διάρκεια της δασικής πυρκαγιάς της Ρόδου το καλοκαίρι του 2023.

Στη διάρκεια της Άσκησης, συνέπεσε η επίσκεψη των εκπροσώπων του LACER Project (<https://www.lacerproject.eu>), ενός Ασιατικού φορέα που στοχεύει στην εξέλιξη και ανάπτυξη τους στη διάρκεια των φυσικών καταστροφών και στην σύσφιξή τους με την Ευρωπαϊκή Ένωση σε θέματα πολιτικής προστασίας. Για το σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε παρουσίαση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού και του αντικείμενου της Άσκησης στους εκπροσώπους της LACER.

Η ανατροφοδότηση της Άσκησης

Οι πραγματικά ωφέλιμες ασκήσεις είναι οι ασκήσεις

EUMODEX-2023 SERBIA PIC Markus - 13

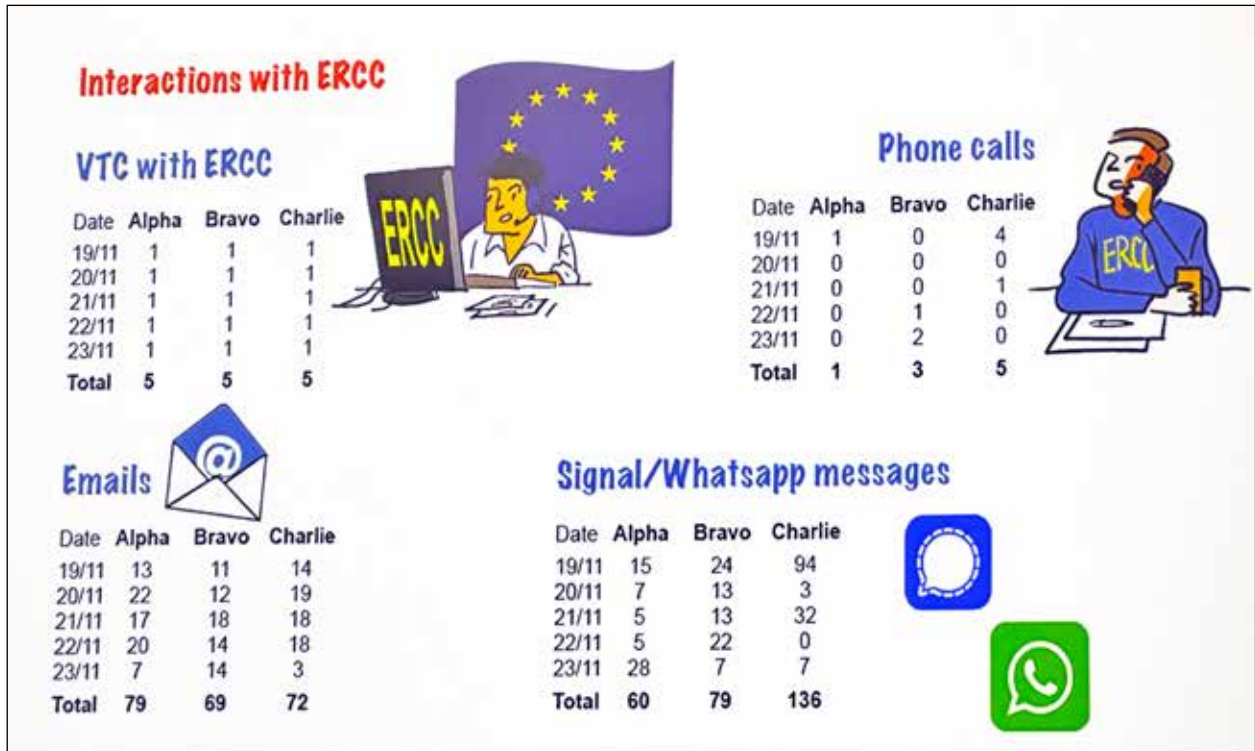
που «αποτυγχάνουν» (προσωπική άποψη) ή εκείνες που έχουν κενά που οι διοργανωτές επισημαίνουν, αναδεικνύουν και ελαχιστοποιούν ώστε να μην επαναληφθούν κατά τη διεξαγωγή της επόμενης Άσκησης ή μιας πραγματικής αποστολής του Μηχανισμού.

Οι Διοργανωτές της Άσκησης έδωσαν μεγάλη σημασία σε αυτό το στάδιο της Άσκησης και μάλιστα σε δύο διαφορετικές ενότητες. Η πρώτη είχε να κάνει με την παρουσίαση των αποτελεσμάτων των ευρημάτων της κάθε ομάδας στους συναδέλφους των άλλων ομάδων, όπως αυτά αποτυπώθηκαν στις Τεχνικές τους Εκθέσεις, που ήταν το τελικό «προϊόν» της Άσκησης. Η δεύτερη είχε να κάνει με τα συμπεράσματα των διοργανωτών επί του συνόλου εργασίας και διεξαγωγής της άσκησης, την απόδοση των ομάδων, την ποιότητα της Τεχνικής Έκθεσης, το επίπεδο των παρουσιάσεων σε SEM και LACER Group, την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων που ήταν ίσως το μόνο μη πραγματικό γεγονός της άσκησης (για τέτοιου είδους μελέτη απαιτείται κατ' ελάχιστο αποστολή δέκα ημερών) και τέλος την παράθεση στατιστικών στοιχείων των επιμέρους Τεχνικών Εκθέσεων, όπως ο αριθμός των παραγράφων, οι ενότητες, οι φωτογραφίες, τα παραρτήματα, ο τρόπος και η συχνότητα επικοινωνίας με το E.R.C.C. (βλ. σχετική φωτογραφία) κ.ο.κ. Αυτή η ενδεδειγμένη ανάλυση μπορεί να μη φαντάζει απαραίτητη, από την άλλη είναι ενδεικτική του πως διαφορετικές ομάδες αντιλαμβάνονται διαφορετικά το ίδιο θέμα, και παράγουν διαφορετική Τεχνική Έκθεση.

Αντί επιλόγου - Η αξία της Άσκησης

Όπως κάθε Άσκηση, έτσι και αυτή είχε πολλαπλή και προστιθέμενη αξία για όλους τους εμπλεκόμενους, από την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Πολιτική Προστασία της Σερβίας μέχρι τον εκπαιδευόμενο. Ειδικότερα:

- Την Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία:
 - Τεστάρει το Μηχανισμό της
 - Εκπαιδεύει τους εμπειρογνώμονές της
 - Ενισχύει τη συνεργασία και την ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας μεταξύ των Κρατών Μελών της Ε.Ε.
 - Βελτιώνει την αποτελεσματικότητα των Ασκήσεων, μέσω της ανατροφοδότησης (feedback) που ολοκλήρωσε την Άσκηση.
 - Παράγει Τεχνικές Εκθέσεις για πραγματικά περιστατικά.
 - Προετοιμάζει το έδαφος για επιπλέον Αποστολές και ουσιαστική ανταπόκριση στη διάρκεια αλλά και μετά

EUMODEX-2023 SERBIA-Ανατροφοδότηση της Άσκησης. Προσωπικό αρχείο

- την εκδήλωση των φυσικών καταστροφών.
- Τον εκπαιδευόμενο, ο οποίος:
 - Διευρύνει τον μαθησιακό του ορίζοντα
 - Παραμένει ενεργός στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό αποκτώντας πολύτιμες γνώσεις και εμπειρίες, που υποχρεούται να μεταφέρει στην Υπηρεσία του και να μεταλαμπαδεύσει στους συναδέλφους του.
 - Προετοιμάζεται για επερχόμενες αποστολές ή/και Ασκήσεις.
- Το Πυροσβεστικό Σώμα το οποίο:
 - Συμμετέχει στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Επεμβάσεων της Ε.Ε., με πιστοποιημένο - εξειδικευμένο προσωπικό

- Διατηρεί και ενισχύει τη συμμετοχή και την εκπροσώπηση της Ελλάδας στα ευρωπαϊκά δρώμενα.
- Σε περίπτωση αντιμετώπισης φυσικής καταστροφής, η ανταπόκριση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού, σε προσωπικό ή/και υλικά αγαθά – εξοπλισμό, θα είναι άμεση και αποτελεσματική (δίνω για να πάρω και παίρνω για να δίνω), κάθε φορά που θα παραστεί ανάγκη και τέλος
- την ίδια την διοργανώτρια Χώρα της Άσκηση καθώς με το πέρας αυτής η Σερβία βρέθηκε να κατέχει τρεις (3) διαφορετικές προσεγγίσεις από τις Τεχνικές Εκθέσεις της κάθε ομάδας, σχετικά με την αντιμετώπιση των πλημμυρών στο έδαφός τους, με πολύτιμες υποδείξεις βελτίωσης του μηχανισμού της, άμεσα εφαρμόσιμες.

Η εξαιρετική από πλευράς διοργάνωσης και ο υ σ ί α ς Άσκηση ολοκληρώθηκε με την απονομή εκ μέρους του Αρχηγείου του Πυροσβεστικού Σώματος αναμνηστικών δώρων, τόσο προς τον ίδιο τον Mr Baras για την φιλοξενία όσο και προς τον επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού, για την πρόσκληση και συμμετοχή της Ελλάδας στην EUMODEX-2023. 🙏

*Ο Αντιπύραρχος Βασίλης Μπίκας είναι Περιβαλλοντολόγος - M.Sc. Ωκεανογράφος, Πιστοποιημένος Αξιωματικός στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό.